Aktuella skattepropositioner m m

Av kammarrättsassessorn David Ask

Skatteflykt

Proposition om ändring i lagen mot skatteflykt, m m har godkänts av riksdagen. Skatteutskottet, som tillstyrkte propositionen, uttalade bl a följande angående tillämpningen av lagen i dess nya lydelse:

> Utskottet vill inte bestrida att den föreslagna lagstiftningen kan leda till vissa svårigheter i den praktiska tillämpningen när det gäller de fall då ett förfarande inte uteslutande är inriktat på att uppnå ej avsedda fördelar vid beskattningen utan där skattesyftet också är förenat med kommersiella eller privatekonomiska intressen. Svårigheterna sammanhänger bl a med att prövningen skall ske med utgångspunkt i en skattskyldigs avsikter med ett visst förfarande. Som lagrådet framhållit — och departementschefen har i allt väsentligt anslutit sig till lagrådets uttalanden om innebörden av klausulens rekvisit — bör bedömningar av den här arten göras med varsamhet. För att skatteförmånen skall anses som det huvudsakliga skälet till förfarandet torde böra fordras att förfarandet helt eller i viktiga delar framstår som praktiskt taget meningslöst, om man bortser från skatteförmånen.

Även övriga delförslag i propositionen — möjlighet för den lokala skattemyndigheten att under vissa omständigheter utfärda A-skattesedel för enmansföretagare, förlängd preskriptionstid för brott mot bestämmelserna om preliminärskatteinbetalning samt ökade möjligheter till kvittning vid återbetalning av mervärdeskatt — tillstyrktes av skatteutskottet och antogs av riksdagen (prop 1982/83:84, SkU 20).

Uppgiftsskyldighet vid vissa utlandsbetalningar

Riksdagen har antagit regeringens förslag om utvidgad uppgiftsskyldighet vid vissa utlandsbetalningar (räntebetalningar, ersättningar för royalty, upphovsrätt eller liknande) och om minskade beviskrav för skattemyndigheterna då det gäller att påvisa intressegemenskap mellan företag i fall av vinstöverföring genom oriktig prissättning. Skatteutskottet hade tillstyrkt propositionen (prop 1982/83:73, SkU 18).

Dubbelbeskattningsavtal med Italien

Riksdagen har godkänt ett nytt dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Italien som ersätter ett äldre avtal från år 1956. Det nya avtalet skall tillämpas i Sverige på inkomst som förvärvas efter det år då avtalet träder i kraft — detta sker efter ratifikation vid en tidpunkt som bestäms av regeringen — samt på förmögenhet som taxeras fr o m andra kalenderåret efter det året. Avtalet har utformats i huvudsaklig överensstämmelse med OECD:s modellavtal av år

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

1963. Avvikelserna från modellavtalet berör bl a beskattningen av ränta, royalty och pensioner. Som huvudmetod för att undvika dubbelbeskattning föreskrivs avräkning av skatt (credit of tax). Vidare innehåller avtalet bestämmelser om avräkning av skatt som helt eller delvis eftergivits, s k matching credit (prop 1982/83:81, SkU 23).

Tillfällig vinstskatt

I prop 1982/83:102 lägger regeringen fram förslag om en tillfällig vinstskatt på 20 % av aktiebolagens vinstutdelningar för verksamhetsåret 1983.

Vinstskatten baseras på utdelning som sker enligt reglerna i aktiebolagslagen och som beslutas vid ordinarie bolagsstämma för verksamhetsåret 1983. Härmed avses i princip det verksamhetsår som avslutas närmast efter den 1 juli 1983. Särskilda propotioneringsregler för skatteberäkningen gäller om räkenskapsåret omfattar annan tid än tolv månader.

För att inte hämma nyemissioner bör enligt förslaget utdelning på nyemitterade aktier undantas. Är bolaget berättigat till s k Annellavdrag för en viss del av utdelningen skall därför den delen undantas vid beräkningen av vinstskatten. För att undvika kedjebeskattningseffekter vid vinstöverföring mellan närstående bolag föreslås vidare dels att beskattad utdelning som ett bolag uppbär från ett dotterbolag eller ett annat närstående bolag skall få räknas av från den egna utdelningen, dels att investmentbolag och andra s k förvaltningsföretag överhuvudtaget inte skall omfattas av vinstskattesystemet. Om ett bolag skall betraktas som ett förvaltningsföretag eller ej avgörs med hänsyn till förhållandena under verksamhetsåret 1983.

Deklaration skall lämnas in till riksskatteverket senast åtta månader efter utgången av verksamhetsåret 1983. Senast vid samma tidpunkt skall skatten också betalas. Börsnoterade bolag — av praktiska skäl görs denna begränsning — skall dessförinnan göra preliminära inbetalningar som sedan får avräknas. Preliminärbeloppet är 10 % av den aktieutdelning som beslutats efter den 15 februari 1983 och som förfaller till betalning under detta år.

Genom en särskild skatteflyktsklausul neutraliseras effekterna av otillbörliga förfaranden i syfte att minska skatten eller helt undgå den. Ett sådant förfarande kan vara att slopa eller minska utdelningen för verksamhetsåret 1983 och i stället tillgodose aktieägarna på något annat sätt, t ex genom att öka utdelningen för ett näraliggande år.

Finansministern framhåller att den tillfälliga vinstskatten utgör ett provisorium. Syftet är främst att möjliggöra en återhållsam avtalsrörelse. Systemet skall senare avlösas av ett mer permanent vinstdelningssystem där basen för vinstdelningen inte utgörs av utdelningen utan av företagets vinst över en viss nivå (övervinst). Frågan om hur en sådan övervinstdelning skall konstrueras utreds f n av en särskild expertgrupp (B 1982:08, dir 1982:107).

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34